

עמ"ת 51463/05/14 - פרקליטות מחוז מרכז נגד ראסם אבו מוך, מחמוד ראמי גנאים (עציר)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ת 51463-05-14 פרקליטות מחוז מרכז נ' אבו מוך(עציר) ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת זהבה בוסתן
עוררת	פרקליטות מחוז מרכז
נגד	
משיבים	1. ראסם אבו מוך (עציר) 2. מחמוד ראמי גנאים (עציר)

החלטה (בענין משיב 1)

1. כנגד המשיבים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירה של סחיטה באיומים.

על פי הנטען בכתב האישום, המשיב 2 הוא חתנו של משיב 1 ובמועדים הרלוונטיים לכתב האישום היו להם חנויות של פירות וירקות בבקעה אל גרביה.

על פי הצהרת ב"כ התובע בדיון בבית משפט קמא, ועל פי הנאמר בהודעת הערר שבפני, סעיפים 4 ו-5 לכתב האישום, מתייחסים למשיב 1 בלבד.

בסעיף 4 נטען כי המשיב 1 נהג לסחוט בעלי עסקים בשוק הסיטונאי בצריפין. נטען כי המשיב 1 נהג להגיע לבעלי עסקים במקום ולדרוש מהם למכור לו סחורה במחיר מופחת בו הוא עצמו נקב; הגיע למקום בחבורה והפגין נוכחות מאיימת כלפי בעלי העסקים; בחלק מהמקרים משסירבו בעלי עסקים למכור לו את הסחורה במחיר בו נקב, הפך ארגזים בבית העסק והקים מהומה במקום ואף איים על בעל העסק; בחלק מהמקרים מסר לבעלי העסקים צ'קים בסכום בו נקב אף ביטל את הצ'קים לאחר שנמסר לידיהם.

בסעיף 5 לכתב האישום מתואר אירוע ספציפי שהתרחש בשנת 2009. המשיב 1 התקשר לעסק של ח.ז. שנמצא בשוק ודרש שיוציאו לו משטח ירקות. מהשיבה לו ח.ז. כי לא יקח את המשטח אם לא ישלם עבורו, הגיע המשיב 1 כעבור מספר דקות לעסק, כשאנשים נוספים לצידו, ובעט בארגזי הירקות. המשיב 1 אמר לח.ז. "את יודעת מי אני?!" הוא מסר לידיה סכום הפחות משמעותית ממחיר משטח ועזב את המקום עם הסחורה בעוד שח.ז. נותרה מפוחדת במקום. עוד נטען כי במועדים שונים שאינם ידועים למאשימה נהג המשיב 1 לבוא לעסקו של י.ז. כשנלווים אליו אחרים ומקיפים את י.ז. ולדרוש מי.ז. שימכור לו סחורה במחיר מופחת בו נקב ולקח את

עמוד 1

הסחורה במחיר זה. המשיב 1 נהג להשמיע איומים כלפי י.ז. "אל תדאג אתה תראה מה יהיה לך עוד מעט".

במועדים שונים עובר ל-13.3.14 נהג המשיב 1 להגיע לבית העסק של א.ס. בשוק ולדרוש ממנו למכור לו סחורה במחיר שנקב בו ומסר לידיו צ'קים של בתו לחודש פברואר ומרץ 2014 בסך של 34,512 ₪ אותם ביטל לאחר מועד מסירתם.

סעיפים 6-9 בכתב האישום מתייחסים לשני המשיבים. על פי הנטען ביום 4.3.14 בשעות הלילה הגיעו המשיבים ואדם נוסף לעסק של א.ס. בשוק והעמיסו סחורה על גבי משטח כאשר ד.ו. מכרו של בעל העסק שנכח במקום רשם מה הסחורה אותה העמיסו על גבי פתק.

בשעה 23:07 או בסמוך לכך דרשו המשיבים מא.א, עובד של העסק שנכח במקום, למכור להם את המשטח במחיר הנמוך מהמחיר הנדרש. כשסירב א.א. לדרישת המשיבים והציע להם לרכוש במחיר בו נקבו סחורה באיכות פחותה קרעו את הפתק אותו רשם ד.ו. והמשיב 1 דחף את א.א. היכה אותו בחזהו כשמשיב 2 לצדו ודוחף אף הוא את א.א. בנוכחות אנשים נוספים. לאחר מכן, דרשו הנאשמים מא.א. שיעלה עימם למשרד המצוי בקומה השנייה של העסק שם המשיכו לדחוף אותו, השליכו לעברו חפצים והמשיב 1, כשמשיב 2 לצדו, אמר לא.א. שיזיין אותו שהוא יודע איפה הוא גר, שהבן שלו בבית סוהר ושגם הוא יכנס לבית הסוהר וזאת בכוונה להפחידו ולהרתיעו לאור סירובו של א.א. למכור לנאשמים את הסחורה במחיר מופחת. לאחר מכן עזבו הנאשמים את המקום.

2. במקביל להגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר המשיבים עד תום ההליכים כשלטענת המאשימה בדידה ראיות לכאורה להוכחת אשמתם הלכאורית של המשיבים ובכלל זה קלטת המתעדת את האירוע מיום 4.3.14, עדויות של עדים שונים לאירוע מיום 4.3.14 ושל עדים שמעידים על התנהלותו המאיימת של המשיב 1 בשוק.

בבקשה מפורט עברו הפלילי של המשיב 1 הכולל עבירה של איומים משנת 2001, ועבירות של סחיטה בכוח ובאיומים, מרמה וזיוף משנת 2003.

3. בית משפט קמא מצא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתם של המשיבים "ואולם קיים כרסום מסוים בחומר הראיות, כאשר צוללים לעומקו ורואים שפני הדברים אינם בדיוק כפי תזת המבקשת. ניתן לומר כי המשיב 1 היה תוקפן בדרישותיו יתכן והשתמש באיום אך לא באופן שיטתי כמתואר בתזה שמתיימר לשקף כתב האישום". עוד ציין בית המשפט קמא כי הגם שאין להקל ראש באמור בכתב האישום הרי שמתוארים בו שלושה ארועים האחד משנת 2009, האחר שנים ספורות לפני המעצר. מדובר באירועים ישנים המלמדים כי המשיב 1 לא שב וסיכן את חייהם של המתלוננים ולא מימש את איומיו. לגבי האירוע האחרון מיום 4.3.14 קבע בית משפט קמא כי הוא אינו מתאר אלימות מן הרף העליון שאינה מאפשרת לשקול חלופת מעצר.

בית משפט קמא אף נתן משקל לטענת השיהוי שהועלתה על ידי המשיבים שנעצרו רק כחודש עד חודשיים לאחר שנאספו הראיות המרכזיות ובפרט לאחר שנודע למשטרה על האירוע ממרץ 2014.

לאור האמור הורה בית משפט קמא על שחרור המשיבים בחלופת מעצר תוך הבחנה בתנאי השחרור שנקבעו לגבי כל אחד מהם. המשיב 1 הצטווה לשהות במעצר בית מוחלט בביתו בבקעה אל גרביה בפיקוחם של שני ערבים שבית משפט מצא אותם כמפקחים ראויים ובאיזוק אלקטרוני, איסור על יצירת קשר ישיר או עקיף עם המתלוננים והפקדת ערבויות כספיות לרבות הפקדה במזומן בסך 30,000 ₪. המשיב 2 שוחרר בתנאי מעצר עיר בבקעה אל גרביה תוך שנאסר עליו ליצור קשר ישיר או עקיף עם מי מהמתלוננים ונאסר עליו להתקרב אל מי מהמתלוננים מרחק שיפחת מקילומטר וכן ערבויות כספיות לרבות הפקדה במזומן 10,000 ₪.

4. העוררת טוענת כי שגה בית משפט קמא כשקבע כי קיים כרסום בראיות וכי אין מדובר באלימות ואיום שיטתיים. העוררת הפנתה (סעיפים 2 ו-3) להודעת הערר לראיות המלמדות, לדעתה, על ראיות המספיקות להוכחת אשמתם של המשיבים שלא ניתן לראות בהן כרסום. העוררת טוענת כי המשיבים זיהו עצמם בסרט המתעד את האירוע מיום 4.3.14 אך לא סיפקו הסבר למה שהתרחש ונצפה בסרט ובמרבית חקירותיהם שמרו על זכות השתיקה. לטענת העוררת, קביעת בית המשפט קמא כי מידת הסיכון הנשקפת מהמשיבים לציבור מופחתת לאור העובדה שהיו משוחררים מעת התרחשות האירוע האלים ועד למעצרו ומעת האירוע ועד למעצרו לא נשנו מעשי האלימות, שגויה ובית המשפט טעה עת שחרר את המשיבים מבלי שנזקק לתסקיר שירות המבחן.

5. באי כח המשיבים תמכו בהחלטת בית המשפט קמא.

ב"כ המשיב 1 טען כי העיון בתמלילי החקירות שהוקלטו, להבדיל מההודעות ודוחו"ת התשאול, ניתן לראות כי לא כצעקתה ודוחו"ת התשאול שנערכו בידי החוקרים אינם משקפים את התמלילים. דוחו"ת התשאול כוללים גם את התייחסות השוטרים החוקרים למצבם הנפשי של הנחקרים בעת החקירה כדי ליצור את אוירת הפחד לכאורה. גם העובדה ששמות עדי התביעה בכתב האישום מופיעים בראשי תיבות בלבד ולא בשמם המלא, בהעדר חסיון על שמם ובהינתן כי בהודעות שנגבו מהם נרשם שמם המלא, נועדה לייצר את אותה אוירת פחד שאינה קיימת. על בית המשפט להתעלם מכך שכן בגדר חומר ראיות יש להתייחס אך ורק לראיות עצמן.

מדובר בסוחר ירקות שניהלו משא ומתן לגיטימי על מחירי הירקות אותם באו לרכוש. המשיב 1 מודה כי היה מגיע בכל פעם עם מספר אנשים, סבלים, שתפקידם היה להעמיס את הסחורה ולא כטענת העוררת להפחיד את בעלי העסקים בשוק.

6. בתום שמיעת טיעוני הצדדים הוריתי על דחיית הערר ככל שהוא נוגע למשיב 2 ועל שחרורו בתנאים שנקבעו על ידי בית משפט קמא שכן עלפי עובדות כתב האישום ומתוך חומר הראיות מיוחס למשיב 2 מעשה אלימות אחד ולא מיוחסים לו מעשי סחיטה במלל או בהתנהגות.

החלטתי זו מתייחס אפוא למשיב 1 בלבד.

7. כתב האישום מייחס למשיב 1 מעשי סחיטה באיומים באופן כללי שהתרחשו על פי הנטען במשך שנים ושני מעשי סחיטה ספציפיים.

אין כאמור מחלוקת כי קיימות ראיות לכאורה לאמור בכתב האישום ובית המשפט קמא סבר כי קיים כרסום בראיות אלה ועל כן הורה על שחרור המשיב 1 על אתר בחלופה אשר מבטיחה לדעתו את איון המסוכנות הלכאורית הנשקפת ממנו.

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים ועיינתי בראיות אני סבורה כי דין הערר להתקבל, ככל שהוא נוגע למשיב 1.

די לעיין בפער שבין דברי העדים שהוקלטו כאשר לא ידעו כי הם מוקלטים לדבריהם בהודעות כדי לקבוע כי אין כרסום בראיות ולחוש בתחושת הפחד אצל כל העדים, מבלי צורך להתבסס על דברי החוקרים המתייחסים למצבם הנפשי של הנחקרים.

8. כבר נפסק כי המסוכנות טבועה בעבירות סחיטה באיומים וטבוע בהן באופן מובנה החשש משיבוש הליכי משפט על ידי הטלת מורא על קורבן העבירה. החשש וחוסר הרצון של העדים שנחקרו במקרה דנא לבוא ולהעיד מאשש את הכלל. מטעם זה נפסק לא אחת כי עבירות של סחיטה באיומים אינן נמנות בדרך כלל על העבירות בהן ניתן לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר (ראה אחד מיני רבים בש"פ 931/12 מחמוד סלה ואח' נ' מדינת ישראל).

למרות האמור מצווה בית המשפט תמיד לבחון את היתכנותה של חלופת מעצר. היתכנות זו נבחנית על פי בחינה כפולה, בחינת העושה והמעשה.

בענייננו המעשה כאמור הוא ממין המעשים שלרוב אינם מאפשרים שחרור לחלופת מעצר. באשר לעושה, בנוסף לפחד ולחשש של העדים, כפי שהוא עולה בהודעותיהם, לבוא ולהעיד בבית המשפט בעברו כבר קיימת עבירה של סחיטה באיומים ובכוח, התורמת אף היא להגברת המסוכנות. בנסיבות אלה אינני סבורה כי היה מקום להורות על שחרורו בטרם יינתן בעניינו תסקיר מעצר כדי שבבוא בית המשפט לשקול את היתכנותה של חלופת מעצר יעמדו בפניו מלוא הנתונים על העושה ואף החלופה תיבחן בעיניים מקצועיות.

לאור האמור אני מקבלת את הערר בקשר למשיב 1 ומורה כי הוא יופנה לשרות המבחן כדי שיינתן בעניינו תסקיר מעצר שיוגש לבית משפט קמא, ולאחר מכן ישוב בית המשפט קמא וישקול את היתכנות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר.

ניתנה היום, ג' סיוון תשע"ד, 01 יוני 2014, בנוכחות ב"כ הצדדים והמשיב 1.

